

**Poděkování vydavatelům**  
**Hanák Vladimír, 9.9.2013**

Pešánkuv „Kinetismus“ byl poprvé vydán po značném úsilí v r. 1941. Text vznikl ve 20. letech a v první verzi byl dokončen v r. 1927. Současný reprint s doslovem Tomáše Pospiszyla vyšel téměř 50 let po autorově smrti. Zdeněk Pešánek zde seznamuje čtenáře s teoretickými východisky svého kinetismu i se svými názory na soudobé výtvarné umění a jeho budoucí směřování v kontextu s filmem, hudbou a novými technologickými možnostmi. Dokumentární hodnota knihy je zvyšována množstvím technických popisů ukázek vlastní Pešánkovy tvorby, které se v jiné formě nedochovaly. Pospiszylův doslov přináší aktualizaci pohledu na význam úsilí Zdeňka Pešánka v souřadnicích vývoje českého i světového umění. Zmiňuje dobový kontext s tvorbou Lászla Moholy-Nagy a s Bauhausem i dopad Pešánkova kinetismu na činnost výtvarné skupiny Syntéza v 60. letech a posouvá jej k umění nových médií a počítačů.

Současné vydání 99 číslovaných výtisků po 300 Kč umožnila ministerská podpora rozvoje AMU. Jako čerstvý vlastník výtisku č. 68 předpokládám jeho brzké vyprodání. Kromě výše zmíněné jedinečné dokumentace autorovy tvorby je text podle mého názoru cenný pro současnost především tím, že bezděčně odkrývá zdroj -ismu, který vedl již ve 20. letech Pešánka od závěsného obrazu ke kinetickému pojetí výrazu. V kapitole II. „Od impresionismu ke kinetismu“ se staví k vnímání obrazu staticky, nepřiznává mu působení na diváka v čase a nevidí výsledný umělecký zážitek jako vrcholný výsledek úsilí o vstřebání a vzájemnou kombinaci mnoha dílčích prvků. Vizionářsky tak - ať vědomě či nevědomky - předbíhá budoucí krizi tohoto nepohodlného a pracného způsobu percepce výtvarného díla v době, zaměřené na spotřebu, a snaží se svým kinetismem zjednodušit artefakt ve prospěch jeho časové proměny, kde nároky na aktivitu pozorovatele jsou nahrazovány aktivitou autora.

**Zdroj:** <http://www.kosmas.cz/recenze/uzivatele/186224/kinetismus/>